

چەند راھىنانىك بۇ جوانى و ناسكى جەستە!

قاچەكانت بەرەو لاتەنىشتەكانت جوولە پىنبەكە، واتە بە شىۋەيەكى ناسۆيى بەرزى بەكەيتەوۋە و بىگەرپىننەتەوۋە تاوۋەكو دەگاتەوۋە سەر زەوى..

- ئەم راھىنانە بۇ ماۋەى (۵) خوولەك ئەنجام ىدە، دواتر بچۇ بۇ قۇناغىكى دىكەى راھىنان كە بەم شىۋەيە دەيىت. لەسەر سەك درىژ بىە و ھەولبەدە سىنگت بەرز بەكەيتەوۋە لەسەر زەوى..

- دواتر دەستەكانت بىە پىشتەوۋەت بۇ ئەوۋەى بتوانىت قاچەكانت لە دواۋە بگىرىت، يان دەستت بە قاچەكانت بەكەوۋىت.

- دواى ئەو رىنگەيە ھەولبەدە بە دەستت قاچەكانت لە پىشتتەوۋە بەرز بەكەيتەوۋە، بەم شىۋەيە دەيىتە خاۋەن جوانترىن و رىنگىرىن جەستە..

بۇ ئەوۋەى جەستەت جوان بىت، دەتوانىت لە رىنگەى راھىنانەوۋە زىاتر لەشت جوانترو رىك تر بىت. چەند راھىنانىكى جەستەيى ھەيە لە رىنگەيەوۋە جەستەت جوان لەگەل ئەوۋەشدا جەستەت خاۋ دەكاتەوۋە بە شىۋەيەك ھەردەم ھەست بە ھەسانەوۋە بەكەيت راھىنانەكەش بەم شىۋەيە:

- لەسەر پىشتت درىژ بىە، بتوانە قاچەكانت درىژ بەكەيت بۇ ماۋەى (۵) خوولەك..

- دواتر قاچەكانت بە شىۋەيەكى ستوونى بەرز بەكەرەوۋە بۇ ئاسمان، ھەرۋەھا دەستەكانت لەسەر زەويىەوۋە بىت.

- بەم شىۋەيە قاچەكانت بەيىنە خوارەوۋە و بەرزى بەكەرەوۋە بۇ زىاتر لە (۱۵) جار ئەم راھىنانە ئەنجام ىدە.

- پاشان بەم شىۋەيەى سەرەوۋە بەلام ئەمجارەيان

مۇدەى سەندل و بابووجى ناسك بۇ مائەوۋە

توشى ئىش دەيىت. ئەم شىۋە مۇدەيە شتىكى ناسك و جوانە بۇ ئەوۋەى لەگەل كاروبارى مائەوۋە بگونجىت، ھەرۋەھا جوانىيەكى تايىبەتى ھەيە لەگەل پۇشىنى جلوبەرگى مائەوۋە. ھەولبەدە رەنگى ئەم بابووج و سەندلانەى بۇ مائەوۋە ھەلپدەبىژىرىت لەم رەنگانە بىت : سەوز - سوزور - پەمەيى - شىن - رەش - سىپى. ئەم سەندل و بابووجانە دوو شىۋەى تايىبەتبان ھەيە و دەتوانىت لە وئەكانەوۋە بزانىت كە شىۋەى يەكەمىيان پىشەوۋەى كراۋەيە و شىۋەى دووۋەمىش داخراۋە.

كاتىك لە مائەكەت دەبىت و دەتەوۋىت بەسەيىتەوۋە، جگە لەوۋەى رۇژانە بەھۇى پىلاۋ و پووتى پاژنە بەرزەوۋە قاچەكانت توشى ئىش و ئازار دەبن، ھەرۋەھا پاژنە بەرز ھۇكارىكە بۇ پىشت ئىشان، بۇيە بتوانە لە مائەوۋە بە جوانترىن و تەندرووستىترىن شىۋە بەسەيىتەوۋە و ئازارى قاچەكانت و پىشتت سووكتىر بەكەيت. ئەم جۇرە سەندل و بابووجانە بۇ مائەوۋە لە پىچ دەكرىت ئەمەش بۇ ئەوۋەى بىيىتە رىنگەيەك بۇ سوود وەرگرتن لە راكشانى خوينن لە قاچەكان، ھەرۋەھا بۇ ئەوۋەى پىشتت خاۋ بكاتەوۋە كە رۇژانە بەھۇى پاژنەى بەرزەوۋە

كريمى بووك

شۇۋان، گەنمى سېي، گەنمەشامى، رۇنى زەيتون، بوندق، گويزو پاقلىق سودانى، زەنجەبىل و جۇزى ھىندى. شىۋازى بەكار ھېتەنكەى بۇ ماۋدى ۱۰ خولەك لە دەم و چاۋ ھەلدەسۇئ دواتر بۇ ماۋدى نيو كاتزىمىر ياخود زياتر بە جى دەھىلدەرى، ئىنجا بۇ چەند رۇژىك ئەم كارە دووبارە دەپتەۋە تاۋەكو زۇر بە درەشۋەبى دەردەكەۋى.

ئەو كرىمە لە بەناۋ بانگتەرىن بەرھەمەكانە تايبەتمەندىيەكى تايبەتەى ھەپە لە گەل كرىمەكانى دىكە، قەبارەى ئەو كرىمە ۳۰۰ ملىم گرامە بەشىسى مانگىك دەكات، بەۋە ناسراۋە پىستى دەم و چاۋ پاك دەكاتەۋە بەلەكى و خال خالى رەش و ماك لا دەبات ئەم كرىمە لە زۇرۇك ئىتەمىنە سروشتىيەكان پىكەتۋە، لەۋانە: ھەنگوین، مەرجانى دەريا، ئاردى ئەرمەنى، دارى

گەرەتەرىن و سەپتەرىن گەرەجى ۋەستەنى ئوتۇمبىل

شىۋەپەكى بەرز و گەرەى ھەپە، بەلام دەتەنەت لە كاتىكدا جىگەى زياتر لە (۵۰۰) ئوتۇمبىل بىتتەۋە، ئەم بىرۇكەپە لە كاتىكدا ھات كە ئەو شىۋەنە بە قەرەبالغى ئوتۇمبىلەۋە دەپنەلاندى، بۇپە تۋانرا گەرەتەرىن و سەپتەرىن پارك يان گەرەجى ۋەستەنى ئوتۇمبىل درووست بىكەن.

ۋەكو دەپىن كە چۇن لە ناۋەدى بالەخانەكە ۋەك لۇفە وايە و ھەر ئوتۇمبىلنىك دەچىتە شىۋەنكى تايبەتەى دواترىش بەھەمان شىۋە دىتتە خوارەۋە يان دەردەۋە.

رۇژانە چەندىن بىرۇكەى سەپىر و تايبەت لە بواری ئەندازىبارى دەردەكەۋىت، بەھۇى ئەۋەى بواری ئەندازىبارى لە پىشكەۋەتتەدەپە و رۇژانە شتى سەمەرە لە بالەخانە درووست دەكرىت. ئەۋەى سەپىر بىت ئەم بالەخانە لە گەل ئەۋەى سەپىرە جىگەى سوۋدەندى و بواریكى چاكە لە زىانى مروقتا... ئەمە پەكەكە لە كارە ئەندازىبارىيەكانى ۋلاتى ژاپۇن، كە تۋانراۋە گەرەتەرىن پاركى ئوتۇمبىل درووست بىكرىت لە نىزىك گەرەتەرىن بازارى بازىرگانى لە شارى تۇكىۋ. لە گەل ئەۋەى

چۈنەپەتى گەرنىگان بە دەستۇرى مالەۋە!

بەتايبەت كاتىك كە مالەكەت كەسانىكى زۇرى لى دەپت، يان شىۋى دەستۇرەكە لە جىگەپەكى بەرچاۋ بىت لە مالەۋە. ئەم جۇرە شامپۇپە بەكاربەپتە بۇ ئەۋەى دەستۇرەكان بەبرىقە و جوان بىت، بەم شىۋەپە رەنگدانەۋەى جوانى ئەم كەرسىتە گەرنىگە لە مالەكەت دەردەۋەشپتەۋە.. ئە گەر بۇت كرا ئەم جۇرە دەستۇرەنە ھەلپىرۇرە كەۋا رەنگاۋەرەنگە، چۈنكە چەندىن شىۋە و رەنگى ھەپە، بەلام ئەۋەى زياتر باۋە لەناۋ مالەكان دەستۇرى (سېپى)پە، ئەم رەنگە زوو تۋوشى پىس بوون دىت، بۇپە رۇژانە ئاگادارى بپە لە پاكىردەنەۋە و بەبرىقە كەردنى!

جۇرە ئىكسساۋارىكى تايبەتەى و سەرەكى لە مالەكەت دەپتە ھۇى ئەۋەى كە رەنگدانەۋەى جوان و گەرنىكى دان بىت لە بواری جوانكەردنى مالەكەت. ئەم ئىكسساۋارە تايبەتمەندى خۇى ھەپە بۇ ئەۋەى بەھۇپەۋە جوانى و ناسكى پۇۋە دىار بىت. ئەم ئىكسساۋارەش برىتپە لە دەستۇر (مەغسل)، ئەمەش ۋەك كەرسىتەپەك كە رۇژانە جىگەى بەكاربەپتەنە بۇ ئەۋەى دەست و چاۋى لى بشورۇپت يان بۇ كارى دىكە بەكاردەھىنرۇپت. ھەۋلپە دەستۇرى مالەكەت ھەردەم پاك بىت، چۈنكە پاكى ئەم كەرسىتەپە دەپتە ھۇى ئەۋەى جوانى خۇى نىشان بدات.

چواتىرىن چاۋ

ھەلبەتتە جوانى بۇ گىشت شىتېك دادەنرېت، ۋەك جوانى سىرووشت يان مرۇف، گيانداران، بۇيە بۇ ئەمسال جۇرە جوانىكى تايبەت ھاتە كايەۋە كە پىشتەر لەسەر زار باس دەكرا، بەلام نىستتا بۇتە شىتېكى سەير لە گۇفارى (نيوز ويك)

چاپە مەنپەكى نوي بۇ جىل و بەرگ

كۆمپانىيى بىرازەر گۇلف (Brother Gulf) بۇ پىشخىستى نامىزەكانى چاپە مەنى و وئىنە گرتن و پەيوەندىكردن بۇ نووسىنىگە بچو كەكان و ماركىتتە كان رايگە ياند كە نامىزىكى نويى داھىناۋە بەناۋى (GT ۵۴۱ demand Printon) كە مرۇف بەھۇى ئەم نامىزە نويىۋە كە تايبەتتە بە بوارى چاپە مەنى وئىنە و ژمارە لەسەر جىل و بەرگ دەتوانى كارەكانى خۇى ئاسانبات ئەويش بەيىن ئەۋەى بگەرئىتتە لايى چاپخانە و قۇناغەكانى چاپىكردن كە بەجەندىن قۇناغدا تىپەردەيىست ھەرۋەھا مرۇف دەتوانىت بەشىۋىيەكى راستەوخۇ لە رىگەى نامىزى كۆمپىوتەر و فلاشەۋە ئەم كارە بە ئەنجام بگەيەنېت ھەرۋەھا ماۋەى چاپىكردى ھەر وئىنەيەك ياخۇد ھەر ژمارەيەك لەسەر جىل و بەرگ تەنيا يەك خولەك دەخايەنې ئەم نامىزە نويىۋە گرنىگىەكى زۇرى ھەيە لە بوارى ئابوورى چوئىكە تىچوونى كەمترە لە چاۋ نامىزە كلاسسىكىيەكان، جىى باسە ئەم نامىزە وا بىربارە لە پىشانگاي رۇژھەلانى ناۋەرەست بۇ تابلۇيەكانى راگە ياندن و وئىنە نەخشە كىشراۋى ۋەكو ئامارو ھىدىكە لە رۇژانى ۱۷ تاۋەكو ۱۹ى ئەم مانگە لە ناۋەندى دۋبەى بۇ پىشانگكان نىمايش بىكرىت.

ھاۋرېتى (۵) سالەى نيوان پياۋ و مريشكىك!

ماۋەيەكە ھاۋرېيەكى سەير پەيدا بوۋە و بۇ ئەۋەى نيوان دوو لايەن بە ھاۋرېيەۋە بچىتتە سەەر، لە ماۋەى بلاۋبوۋنەۋى نەخۇشى (ئەنفلۇزاي) بالندەدا، پياۋيىكى بەرىتانى ھاۋرېتى مريشكىك دەكات. ئەم ھاۋرېيەش بۇ ماۋەى (۵) سالە بەردەۋامە و رۇژانە كاتەكانى ئەم پياۋ و مريشكە لە گەل يەكتردا دەچىتتە سەر. پياۋەكە ناۋى (ستىف ئىدى) يە و پىش (۵) سال لەمەۋسەر كاتىك لە چاۋەرۋانى ھىلكەيەك دەيىت كەوا شىتېكى تىدا دەرىچىت، بەلام لەسەرەتادا لە چاۋەرۋانى جوجەيەكى نىر بوۋە بۇ ئەۋەى ۋەك خۇى يىت و لە داھاتووش بىت بە (كەلەباب). بەلام مى دەردەچىت و دەيىتتە مريشك. ئەمەۋ تا نىستتاش ھەرچى بىەويت بۇى دەكات لە خواردن و گەرەن يان ھەر شىتېكى دىكە. مريشكەكەش شىۋەيەكى جوانى ھەيە و ۋەك لە وئىنەكەدا دەيىنن چۇن لە گەل خۇيە بردوۋە بۇ گەرەن كە لەناو ئوتۋمىلەۋە وئىنەيان بەيەكەۋە گرتوۋە.

ۋلاتە عەرەبىەكانىش گەرەترىن (كىك) دروست دەكەن!

دروست كردنى گەرەترىن كىك بۇ ئەۋەى نازناۋىكى ژمارەى پىۋانەيى پىۋە تۆمار بىكرىت، تەنيا لە ۋلاتانى ئەۋرۋىسا مۇدىل نىيە، بەلكو لە ۋلاتە عەرەبىەكانىش گەشەى كرد. دۋاى ئەۋەى لە ئەلمانىا كىككىك دروست كرا كە بەرزىيەكەى گەشە (۸) مەتر، ھەرۋەھا لە ۋلاتى چىن كىككىكى دىكەش بە بەرزى (۷) مەترەۋە دروست كرا، بۇيە ۋلاتىكى عەرەبى تۋانى كىككىكى گەرە دروست بىكات كە پىشپىر كى لە گەل كىكەكانى جىهان بىكات..

ئەۋەى سەير يىت كىكەكەى عەرەب بەرز نەبو، بەلكو لەسەر زەۋى دانراۋو، چوئىكە نەياندەزانى چۇن بەرزى بىكەنەۋە. درىژى كىكەكەى ۋلاتى (بەحرىن) نىكەى زىاتر لە (۷) مەتر بو، رەنگى كىكەكە رەنگىكى زەردە لە گەل ئەۋەى نەخشى گۈلى جوانى لەسەر كرابو.

ئەم كىكە بە بۇ ماۋەى (۲) رۇژ دروست كرا، چوئىكە بىرئاندىنى كىكەكە كاتىكى زۇرى خاياند تاۋەكو تەۋاۋ ئامادە كرا.

كىكەكەش بۇ ئاھەنگىكى تايبەت ئامادەكرابو بۇ ئەۋەى بتۋانن لەم كىكەۋە رىكلام بۇ چىشتخانەيەكى شىرنە مەنى و ھەۋىركارىيەۋە بىكەن.

مندالېك بە دلى له دەرەوہى جەستەى لىدەدات!

مندالېكى ناسايى كاتېك له سىكى دايكىك دەپت دايكەكەى چاوەرئ مندالەكەى دەكات بۇ ئەوہى جوانى و سۆزى كۆرپەكەى بېنىت، بەلام دواى ئەم ماوہ چاوەرئانىيە كۆرپەكەى دەپت زۆر له مندالى ناسايى دوورە و بەلكو جياوازيەكى سەير و ناخوشى دەپت..

ئەمە چىرۆكى ئەم دايكەكەى كە له ولاتى (سوروا له شارى حەلب) بۇ ئەوہى مندالەكەى سىكى دابنيت، كاتېك مندالەكەى دەپت پارچە گۆشتىكى زىادە لەسەر سىنگى مندالەكە دەپت، ئەم پارچە گۆشتەش (دلى مندال)كە دلى له دەرەوہى و لىدەدات، دكتۆرەكان پېشېبىنى ئەويان كرد مندالەكە راستەوخو دەمرىت كەچى مندالەكە تا ئەمرۆش سەلامەتە و تەنيا ئەوہ نەپىت دلىكى شاراوى ھەيە. بۆيە واپرپارە نەشتەرگەريەكى وردى بۇ بىكرىت له ولاتى بەرىتانيا بۇ ئەوہى دلەكەى بخرىتەوہ ناو سىنگى بۇ ئەوہى وەك ھەر مرقۇئىكى ناسايى بژىت. بەلام له ھەمان كاتدا مەترسى ئەوہە ھەيە كە له كاتى نەشتەرگەريەكە مندالەكە دەرەچىت و بىرىت. دايك و باوكى مندالەكە گىشت ھولېك دەدەن تەنيا بۇ ئەوہى مندالەكە بىنىت و نەمرىت.

لە چىھاندا!

توانرا جوانترین چاۋ لە جىھاندا دەست نىشان بىكرىت.. ئەمەش دواى ئەو راپرسىيە گەورەيەى ئەنجامدرابوو، بۇ كۆمەلە چاۋىك چەند كەسىك ھەلبۇاردرابوون بۇ نازناۋى جوانترین چاۋ لە جىھاندا. ئەمەو لە ئەنجامى راپرسىيەكە چاۋى ئەم كچە ئەفغانىستانىيە بەجوانترین چاۋ دانرا، كە چاۋىكى پۇر جوانى و شىتىكى سەير و سىحرىكى گەورەى تىدايە. مندالەكە ناۋى (ئىمان)ە و تەمەنى (۱۱) سالى دەپت. چونكە چاۋى ئەم كچە بەشىۋەيەك گەورەيە لە گەل تەمەنى خۆى ناگونجىت و لە گەل بوونى رەنگىكى شىنى ئاسمانى لە گلنەكان، ھەرۋەھا دەروايشتى گلنەى چاۋى ئەم كچە بە رەنگىكى سىپى جوانە، بەم شىۋەيە دەپتە جوانترین چاۋ لە جىھاندا. بەلام جوانى چاۋى ئەم مندالە دەكرىت تا تەمەنىكى داھاتوودا بەم جوانىيە بىنىتەوہ! يان گۆرانكارى بەسەردا دىت و چاۋىكى دىكە دەپتە جوانترین چاۋ!

دوو شىۋەى مرؤف لە رەگى گولۇندا روواوہ!

لەلاتان سەير نەپىت كاتېك سەيرى ئەم وئەيە دەكەن و بلېن : ئەمە دوو شىۋەيە بە دەست درووست كراوہ چونكە داوتر لە قسەكەتان پەشىمان دەبنەوہ! ئەمە وئەى دوو شىۋەى مرؤفە و بەشىۋەيەكى سرووشتى دەرکەوتوۋە. ئەمەو كاتېك جووتيارىك لە ھەرىمى (شاندۇنگ لە ولاتى چىن) ئەم دارە دەپنيت بەم شىۋەيە روواوہ، بۆيە لەلای دەپتە شىكى سەير و خەلك بانگ دەكات بۇ ئەوہى بىبىنى!

وئەكە برىتە لە دوو شىۋەى مرؤف كە يەككىيان نىرە و ئەوہى دىكەش مېيە! سەيرى ئەم دوو شىۋەيە لەوہدايە كەوا وەك ئەوہى بەدەست درووست كرايىت، كەچى لە شىۋەكان دەرەكەوئىت كەوا راستەقىنەيە و بەبى ھىچ كارىكى دەستىيەوہ روواوہ. ئەم دوو شىۋەيە لە رەگى دارىكە كە جۆرە گولۇكى جوان دەكرىت، لە گەل ئەوہى ئەم جۆرە گولۇ وەك خواردنىك لەم ولاتە دەخوورىت!

پياۋىكى ھىندى پەيمانى بە ۴۰ ئافرەتدا بيانخوازى دواتر رايكرد

پياۋىكى ھىندى بەناۋى براسانس ناسراوہ بەناندا كۆمار كە تەمەنى ۳۶ سالى پەيمانى بە ۴۰ ئافرەت داوہ بۇ ئەوہى بيانخوازى ، بەلام لە گەل ھەر پەيمانىكى بەو ھۆيەوہ توانيويەتى ھەرچى زىرو خشل و پارەى ئافرەتەكان ھەيە بيانبات دواتر رابكات بۇ شوئىكى شاراۋە، دواى ئەوہى يەككى لە و ئافرەتەنى كە پەيمانى پىدابوو بىخوازى لەو شوئەدا دەپنيت، پۇلىسى لى ئاگادار دەكاتەوہ، پۇلىس توانيان براسانس دەستگىر بکەن لە ولايەتى كىرالا لە باشورى ھىندستان، ئەو ئافرەتە دەلىق:

بەر لە رۆژىك لە ئاھەنگى گواستەنەوہم براسانس ھەموو زىر و پارەكانم كە بايى چەندىن ھەزار روبيە بوون دزى و رايكرد، شىاۋى باسە براسانس پەيمانى بە ۴۰ ئافرەت داوہو بيانخوازى لەو ناوہدا چەند ئافرەتتىكى خواست، بەلام دواى ماوہيەك خۆى لى شاردنەوہو زىرو پارەكانىشى بردن.

نمایشیک بۇ جوولە سەیرەکانی گەنجیک!

هەبە دەتوانیت دەستی بۆ دوو جار زیاتریش بسورنیتتەوه! ئەمەش ئەگەر هەر کەسیکی دیکە ئەنجامی بدات دەستی دەشکیت. یان دەتوانیت دەستی بخاتەوه پشتی و لەگەڵ ئەوەشدا لەدواوە بیهێنەتەوه لای سگی! ئیسکی ئەم کورە گەنجە نەرمە و بەم ھۆیەوه ئەم جوولە سەیرانە پیدەکرێت. لە پێشوویدا توانی خۆی بخاتە ناو سەندووقینکی (۲۵) سەنتیمەتری، واتە هەر لایەکی سەندووقەکە ئەوەندە (مەستەرە)یەکی کیشان بیت! ئەم نمایشی ئیستای لە بەرچاری نزیکی (۱۰) ھەزار کەس بوو کە لە یاریگایەکی تۆپی ئەنجامی دا.

ئەوێ سەیری ئەم کورە گەنجە بکات بێر لەو داکاتەوه کە چۆن لاسایی بکاتەوه لەم جۆرە جوولانە کەوا ئەنجامی دەدات، بەلام ھەرگیز ناتوانیت ئەنجامی بدیت! چونکە جەستە ئێم گەنجە وەک لاستیکی نەرم وایە کە بە شێوھێک دەجوولیت جەستە کەسی دیکە بەم شێوھێک نییە!

ئەم گەنجە ناوی (ئەلێکس) و تەمەنی (۲۶) ساڵ دەیت، دەتوانیت خۆی بە شێوھێک بچەمبیتتەوه و لە ناو سەندووقینکی بچووک جینگە ببیتتەوه. ئەم جوولانە ئیستای کردووەتی لە نمایشیکی تایبەتە بۆ جوولە سەیرەکانی، جوولەیکە زۆر سەیری

گیانداریک وەک فیل لە شێوھێ پشیلە!

لە چەند زنجیرە چیاھەکانی (ئەدزۆنگوا) کە دەکویتتە ولاتی (تەزانی)، جۆرە گیانداریک دۆزراوەتەوه لەلایەن تیمیکی تایبەت کە لە ئەکادیمیای (کالیفۆرنیا)یەوه بۆ پشکینینی گیانداران ناردراوون. ئەم گیاندارە شێوھێکی سەیری ھەبە و جیاوازی لەگەڵ گشت گیاندارەکانی دیکە ئیستا کە دۆزراوەتەوه، کە بەم شێوھێ: رەنگی نیوان قاوھیی و رەساسیە - لووتیکی باریکی درێژ - قەبارە وەک پشیلە دەیت - سگینکی گەورە و سەرنکی بچووک، بەکورتی شێوھێ لە شێوھێ (فیل) دەچیت. بۆیە بە فیل لە شێوھێ پشیلە ناسراوە، چونکە بە فیلی ئەفریقی دەچیت. ئەمەو چەند جوولەیکە ھەبە کە وەک جوولەیکە فیلە و زیاتریش ئەم شتانە دەخوات کەوا (فیل) دەبخوات. بۆیە دەیت لەمەودا بزانی فیلی گەورە و بچووکیش ھەبە. ئەمەش دەیتتە ئەو جۆرە گیاندارە کەوا لە دواھەمین گیاندار بیٹ بدۆزرتتەوه و بناسریت لە جیھانی گیانداران.

سەرەرای ئەوێ چەندین جۆرە گیاندار ھەبە لە جیھان، ئەمەش کاتیگ لەلایەن زانستی گیاندارانەوه ناسراون کەچی تاوەکو ئیستاش جۆرە گیاندارێ تازە دەدۆزرتتەوه کە پشستر نەیاتتوانیوە بیناسن!

(پاس) یک لەسەر وشکانی و لە ناو ناودا دەروات!

ناو و سەر زەوی دروست کراوە، تاوەکو گەشتی ژێر ناو بگاتە کە بۆ خۆشی ئەنجام دەدریت! کاتیگ دەکویتتە ناو ئاوەوه لە دواوەی چەند (پەروانە)یکە ھەبە کە دەست بە کارکردن دەکات بۆ ئەوێ لەناو ئاودا پروات. ئەمەش بیروکی سەیرە لەناو جیھانی تەکنۆلۆژیایە یان جیھانی ئوتۆمبیلەوه. پاسە کە ناوی (لینا مایند)، تا ئیستاش چەندین تاقیکردنەوهی لەسەر کراوە کە بچیتتە ناو ئاوەوه بەبێ ئاو بگاتە ژوورەوه.

لەم جیھانە بیروکی سەیر دەدۆزرتتەوه کە پشستر کەس بییری بۆ نەچووە، ئەم بیروکانەش بۆ ئەوێ شتیکی تازە بدۆزرتتەوه و لەم رینگەیکە شتیکی نوێ بۆ کارینکی تازە بەکاربھێنریت. لە ولاتی (بولگاریا) بیروکی سەیر بە ئەنجام ھاتووە، ئەم بیروکی سەیر بۆ شتیکی سەیرە کەوا چۆن کۆمەلە خەلکێک بەیکەوہ بچن بۆ ژێر ئاو. بۆیە توانیان (پاس) یک دروست بکات وەک ھەندیک گیاندار لەسەر وشکانی و ناودا بگونجیت. ئەمەش ئەم پاسەیکە کەوا بۆ ژێر

ئەو كارانەى كە پىاۋ ھەز ناكات لە ئافرەتدا ھەبن

- زۆرى بەكارھىنئانى مىكياژو بەكارھىنئانى زۆرو ھەلبۇزاردنى رەنگى سۈرى لىئىل و لىئوسوركدنى زەق، بە كارھىنئانى بۇنى بەسەرچوو.
- پىاۋ ھەز بەو ئاكارەى ئافرەت ناكات كاتىك خواردن پۇلپىن دەكات ياخود بەردەوام رەخنە لە جۆرى خورادنەكان دەگرىت لە ھەر بۇنەيەكدا يىت.
- پىاۋ ھەز ناكات ئافرەت باسى كەسكى بۇ بكات بە بەردەوام، كە كەسكە خۆشى ئامادە نەيىت واتە (غەيبەتكردن)

- پىاۋ ھەز بەو ئافرەتە ناكات كە باسى ئەو پىاۋە ياخود ئەو كۆنە دۆستەى بكات كە پىشتەر لە گەلىدا بوو.
- پىاۋان رقىيان لەو تالە پرچە قژن و ئالوزانەيەكە ئەملاو ئەملاى دەم و چاۋى ئافرەتان دادەپۇشن، بۇيە بەردەوام گرنگى بەخۆت بدە.

- پىاۋان رقىيان لە ھەندىك كەرسىتەى بارىكردن دەيىتتەو بە بۇ نمونە مىزلان و گىيانلەبەرى لە پەمۇ دروستكراۋ كە ئافرەتان لە ناو ئۆتۆمىلەكانيان ھەلبەدەواسن پىاۋان بەم كارە واتىدەگەن ئافرەتەكانيان تاۋەكو ئىستا لە رووى عەقلىەو پىنەگەيشتوون، ئەمەش كارىكى ھەرزەكارانەيە.

- پىاۋان رقىيان لە و ئافرەتانەيە كە جگەرە دەكىشن ۋەكو پىاۋ تەماشاشا دەكەن، بۇيە خۆت لەم كارە دووربىخەرەو.

- ھەولبەدە ئەو جلائے پىۋشە بەتايىبەت پانتۇرى جىنز كە تىادا ئەو كەمە چەورىيەى سەرەوې كەمەر نىشانىدەدا، چونكە پىاۋان زۆر تىيىنى ئەو شىۋىنە دەكەن، ئەگەر نەتوانى ئەو كارە بكەيت ئەو جلائے پىۋشە كە شىۋىنە جوانەكان و سەرنج راكىشەكانى جەستەت دەرەدەخەن.

- پىاۋان رقىيان ئافرەتانەيە كە ۋەكو مىندال قسە دەكەن و قسەيەك دىئن و قسەيەك دەبەن ئەمەش كارىكە دەيىتە ماىەى سەر ئىشە بۇ پىاۋ.
- پىاۋ ھەز ناكات گوى بۇ پلانى داھاتووى ئافرەت بگرىت بۇ نمونە كە دەلى ئاھەنگى گواستىنەووم دەيى لە فلانە شىۋىن يىت و دەيى دوو مىندالمان ھەيىت و ناويان ئەو ۋە دەيىت و ھەردوو كيان رەوانەى قوتابخانە دەكەم.
- پىاۋان ھەز ناكەن ئافرەتەكانيان لە ھەموو بابەتىك قسە بكەن و بەردەوام ئەو كارە دووبارە بكەنەو.

چۈن وادەكەى جەستەت بىرازىتەو

بۇ جوانكردن ودرەوشانەوې جەستەت و لاپردنى خانەى مەردوو، واباشە رىنگەيەك بەكاربەيىنى كە تىايدا دەيىت پەرداخىك شەكرى وردكراۋ و دوو كەوچكى بچوك رۆنى زەيتون تىكەل بەيەكتر بەكەيت، دواى شىلان دەيىتە ھەويىر ئىنجا ئەم ھەويىرە بەسەر جەستەدا ھەلدەسوى بەتايىبەت ئەو شىۋىنەى زۆر وشكن دواى ئەم كەدەيە بە ئاۋىكى سارد جەستەكەت دەسرىەو.

ھونەرمەندانى لوبنانى لە رۆزى ئەلەتايىندا چۈن باس لە ماچ و پەيوەندى بەستەن دەكەن

- ھونەرمەند مەروا: ماچ گرنگىتەن شتە لە پەيوەندى خۆشەويستى لە نىوان ئافرەت و پىاۋدا، ئەگەر لە كاتى پەيوەندىدا پىاۋ ماچم نەكات مەن لە رووى دەروونىەو نازار دەچىژم و ناچار دەبم ئەو پىاۋە رەتەبەمەو لە ژيانى خۇمدا.
- دۆمىنيك خۇرانى كە بەم دوايىە شوى كەدوۋە دەلى: مەن ھەز لە ماچ ھەيە، بەلام دەيى ھاۋسەرەكەم لەمبارەيەو بەگەيىنم، چونكە بۇ ئەم كارە ھىچ پەناگەيەك نىپە خۇى تىادا ھەشارد، مەن لە پەيوەندى بەستەن ۋەكو مىندال وامە و كەسكى كلاسكى نىم بەلكو پىاۋ بىرىندار دەكەم.

- ھونەرمەند مىلىسا: مەن ھىچ زانىبارەكم دەربارەى ماچ كەردن نىپە و تاۋەكو ئىستا تاقىم نەكەدۆتەو سەرەراى ئەوې بەر لە ئىستا دوو شوى كەدوۋە.

- ھونەرمەند دانا: ماچ كەردن لە لاي مەن پەيوەندى بەلەيەنى سۇزادىەو ھەيە بۇيە مەن ئەو جۆرە سۇزادىە رەتەكەمەو كە ماچى لەگەلدا نەيىت.

- نىكۆل سابا دەربارەى ماچ گوتى: ھەموو شىتىك سنورى ھەيە بۇيە رەتى ئەو پىسبارە دەكەمەو كە تايىبەتە بە ماچ، چونكە ئىمە لە كۆمەلگەيەكى عەرەبىداين و خەلكى چاۋ نەترسى لە رادەبەدەر قەبول ناكەن و ئەم بابەتە زىاتر شاراۋىيە.

جلوبەرگى سەير بۇ مريشكا!

دەپن ئاگادارى بىيىن چونكە گياندارنىكى ناسك و جوانە. بۇيە ھەلساۋە جلوبەرگى تاييەتى بۇ مريشكەكانى درووست كرووۋە، ئەمەش ۋەك ھىمايەك بۇ دەپرېنى خۆشەويستى بۇ مريشكەكان. رۇژانە كارى دەستى دەكات بۇ ئەۋەى جلوبەرگ بۇ مريشكەكان درووست بكات. نزيكەى (۵۰) مريشكى ھەپە و بۇ گشت مريشكەكانى جلوبەرگى درووست كرووۋە، ئەمەش ۋەپنەى دوو لە مريشكەكانىەتى كە چۇن جلوبەرگيان بۇ شيۋە!

لە ويلايەتى (نەبراسكا) كە يەككە لە ويلايەتە يەكگرتوۋەكانى ئەمريكا، شتيكى سەير بۇ گيانداران ئەنجام دراۋە، ئەمەش بۇ ئەۋەى پارىژگاريان لىبكرىت لە سەرما ھەرۋەھا بۇ ئەۋەى شيۋەيەكى جوانيان ھەپيت. ئەم كارە سەيرەش برىتيە لەۋەى (جل ۋەرگ لەبەر مريشك دەكەن)! ئەۋەى ئەم كارەى كرووۋە ناۋى (بريجيت ھالۋ)يە و زۇر مريشكى خۇش دەۋىت رۇژانە لە گەل چەندىن مريشك ژيان بەسەر دەبات، و دەليت: مريشك گياندارنىكى بى تاوانە ،

ئافرەتېك بۇ ماۋەى (۲۰) سالە قزى خۇى دەخوات!

نزيكەى (۳۵) سەنتىمەتر بوو، كاتىك لە ئافرەتەكە دەپرسن كە چۇن ئەم حالەتەى توش بوو، ئافرەتەكە دەليت: ماۋەى (۲۰) سالە فيزى خواردنى موۋەكانى سەرى بوو و تەمەنى ئىستاي ئافرەتەكە (۲۹) سال دەپيت. ئەمەش شتيكى سەيرە ئافرەتەكە توشى ئەم حالەتە بوو كە چۇن تەلە موۋەكانى خۇى بخوات. تا گەپشەتە ئەم كاتەى لە گەدەى كۆ بېيتەۋە. ئەمە ۋىنەى خوازراۋى ئافرەتەكە، بەلام بە ھىچ شيۋەيەك نامادىيى خۇى دەرەنەپرې بۇ ئەۋەى ۋىنەى بگيرىت. تەنيا رىگەى داۋە ناۋەكەى بزانت كە ناۋى (ئەلىنا)يە.

كاتىك ئەم ئافرەتە سوۋرىە توشى ژانىكى گەۋرە و ناخۇش دەپيت، دواى ئەۋە دەيگەيەنە نەخۇشخانە بۇ ئەۋەى چارەسەرى بكرىت. بەلام نەخۇشپەكى سەير لەم ئافرەتە دەۋۇزىتەۋە كە جىگەى سەرسورمانە چۇن روۋيداۋە و يان چۇن درووست بوو. نەخۇشپەكە برىتيە لە بوۋنى (كۆمەلە موۋايە لە جەستەى ئافرەتەكە. ئەم ئافرەتە لە شارى (تەمەرە) لە ناۋەراستى ۋلاتى سوۋرپايە، كاتىك نەشتەرگەرى بۇ گەدەى ئافرەتەكە دەكرىت برىك لە پارچە موۋەك دەۋۇزىتەۋە كە درىژىيەكەى (۱۵) سەنتىمەتر و قەبارەكەى

بۇ ئاسوودەپيت

- پياۋىك ھەموو شەۋ خەۋن بە يارى تۇپى پى دەپىنيت، دەپىتە لايى دكتور و بە دكتور دەليت: چى بكەم ھەموو شەۋ خەۋن بە تۇپى پى دەپىنم ؟! دكتورەكەش دەليت: ئەم شەۋ مەخەۋە تاۋەكو بزانت حالەتەكەت چىيە و بىر دەكەيتەۋە لە تۇپى پى ؟! پياۋەكەش دەليت: دكتور ئەم شەۋ ھەر دەپىن بخەۋم چونكە يارى كۇتاييە !

كەلۋەكان

كاۋر ۲/۲۱ - ۴/۱۹
پىۋىستە كانەكانت بۇ خۇت نەرخان بكت و لەلاپنى سۇزو خۇشەويستە بە ئاشكاراى و بىيىن بەردە پىنى بلنى كە ماۋەكە لەدلت پىرۇز بوو. بەچارى خۇشەويستت كار ھەكە و، ھەندىك شت بېتلەۋە و بزانت لەدلوۋە چى ھەپە، ماۋەكە كاركانت بەرۋە نوئى بوۋنە دەچىت.

گا ۴/۲۰ - ۵/۲۰
كاتىك رىگەى كەسنىك دەپىت لىت نزيك پىتەۋە چاكسەر بزانت چى لە دلە بۇت، نەم كەسە شىۋارى تۇ نىيە كە ماۋەكە خەمى بۇ دەخۇت، رىگەى گۇرپانكارىت گرتوۋە، ئەمەش داھانۋىەكى چاكى دەپىت بۇت، دلە تەنگ مەكە لەم كاتە!

دوۋانە ۵/۲۱ - ۶/۲۰
رىگەيەكى تازەى بدە خۇشەويستت ئەمە ماناى گەۋرىيى تۇ دەگەپىتت ھەموو كەسنىك خەم دەخوات بەلام ۋەك تۇ ناكات. بەرۋە ھەنگارنىكى تازە رىگە دەگرىت نەم ھەنگاروت سوۋدەپكى چاكى دەپىت بۇ لاپنى ھەست و دلە، بە ھەلە لە خۇشەويستت.

قرۇن ۶/۲۱ - ۷/۲۲
گەشپىنە و مەجىلە كارىگەرى كەسنىك بېتتە ھۇى روۋخانى ژيان و ھەزەكانت، چونكە بەكېكان مەبەستى كۇشەۋ گرتە بۇت، لەلاپنى خۇشەويستەۋە نارام و لەسەرخۇبە تا زىانت نەم كەسە دەناسىت كە ماۋەكە لەدلئايە. مەجىلە بېتتە ھۇى روۋخانت..

شىر ۲/۲۲ - ۸/۲۲
نەم كەسەى ھەست دەكەيت لەدلئادا جىگىرۋە تەنبا پىۋىستى بە ھەست پىكرەنكە لەلاپن تۇۋە ئەمە بۇ نەۋ چارەسەر. ئەم ھەنگارەنى رابىرۋوت كارنىكى جوان بۇن، بەلام تۇ ۋاھەست دەكەيت كە پەشيمانىت پىۋە ديار، ماۋى داھانۋوت بەرۋە خۇشى دەۋوات مەجىلە گرتە بچوۋكەكان بېتتە كۇسپ بۇ نەۋى بىكرىت.

گۈنەگەنم ۸/۲۲ - ۹/۲۲
كاتىك باسى نۆپىيەكانت دەكەيت بزانت لەلاى كى باسى دەكەيت، بۇيە ژيانى تايەنيت بەكارۋەى بروۋە، بۇنەۋى لەخەۋن و ئارۋانەكانت نزيك بېتەۋە، تەنبا چەند ھەنگار و كاركرىنكى دەپت، ئىنسا كاتىكى باشە. ماۋەكە ھەست بە تەنگى دەكەيت نەۋش زو دەۋوات.

ئىۋان گەردى

که لوه کان

تهرازوو ۹/۲۲ - ۱۰/۲۲

کارگر مبه بهو قسانه کی که خه لک لسه دوات ده بکن به لکو مشانته به خوت ههیت، لسم لایه نه نهوه به سادسی برانه، توکه سیک کی کراوی گرنگی دانت بهم کهسه رای لینه دکات لیت دورو بکه برهوه، بویه گرنگی دانت کم بکه برهوه و مه چیله نمو ریژی بیزاریت بزانی

دووشک ۱۰/۲۲ - ۱۰/۲۱

نمو کانه نیست گرنگی بهو ده ستیشان کردنی داهاتسو و ورگر نسی ههسته کانت له کسی بهرامبر، نه پته کانت لهناو ناخستدا پاریزه بویه نهوه له ههنگاو کانت سه رکته تویته، ده کرت سه رها بهرام به کی تابهت بوزیانی تابهت داریزیت، و بتوانه بهرنگه کی ساده مامله له گهل دوست و هارو کانت بکیت.

کهوان ۱۱/۲۲ - ۱۲/۲۱

له زیانی تابهت نه پته کانت پاریزه بههوه کی که سیکه له ناو زیانی خه وهستی نریک ده پتهوه، و سه لام هه لیده له لای که سیک کی بهمتانسه نریکت باسی بکیت تنیا چاره سهریکی گونجاو بویه کیشه شارو کانت بوزیتهوه، له کاره تابهت کانت بهر دروام به.

گیسک ۱۲/۲۲ - ۱۲/۱۹

وا مکسه رنگا کانت لیده بز پیت، رنگی ساده بگره له رووه روی بوته کانه سهراری نمو کیشانه و ناخوشیانی ماویه کی بیزاری کردوت، به لام دلنیه نه نجامیکی باش چاره و اوت دکات، بویسته له سهر قسه کانت بهمتانسه پیت و چاره وری هیوایه کی گش به.

گوزه ۱/۲۰ - ۲/۱۸

له نریکه ناگاداری ههنگاو کانت بیه، ماویه که زور بیه له رابردو ده که سهره نسه و ش باش نیسه. کاره گرنه کانت بویه ماویه کی دیکه هه لیکه، به نیازنکی تازه بیه بکه برهوه و له ههستی خه وهستی بگه، که سیک له دلوره بوت دپته پشهوه.

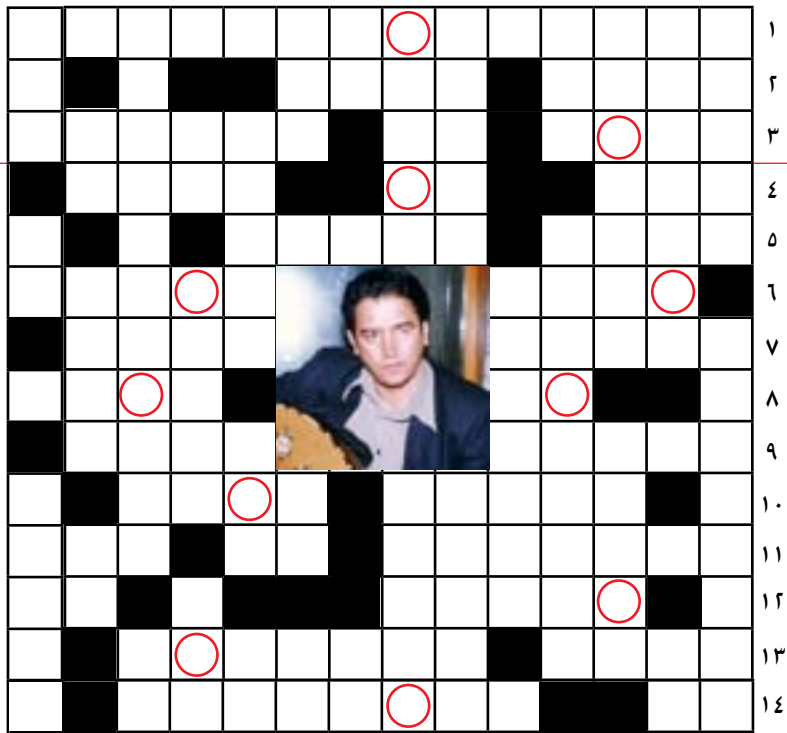
نه هتگ ۲/۱۹ - ۲/۲۰

بوزانسه گرنگی دان به کاروساری تابهت بویسته نه پته که سابه تابهت کانت ناشکرا نه کیت لای که سانی نریک، بویه له ههنگاری هارو کانت چاره وری له کانت کدا به ناگا دیت نه کهسه له لایه کی دیکه، چاره وریست دکات، چاره وریست، له گهل ده ستان کرا وریسه و مامله کی سادیان له گهل بکه، ههنگاو نریک بهار وریه بویه که سانی له لات گرنه که به دلای تویه.

iwan_gardi@yahoo.com

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷ ۸ ۹ ۱۰ ۱۱ ۱۲ ۱۳ ۱۴

تیبینی به پرکردنهوی نمو بازانه که رنگیان سوره، ناوی خاوهی و نده کهت بویه دره ده چیت

ناماده کردنی: هیمن قه سهری

ستوونی

- ۱- ناوی که (پ) - دهسه لاتی یاسادانان
- ۲- قه زایه کی سهر به پاریزگی هه لیره - نیوهی (بودا)
- ۳- ناوچه یه کی نریک خانه قینه - دوران (ت)
- ۴- کهس (ت) - نه کته نریکی مه سیک کی بهر ده گز عه ره به
- ۵- ناوی یه که می گوزان بیزیت کی کورده
- ۶- کچه گوزان بیزیت کی شاری هه لیره - خۆشم نهوی به ئیتالیا
- ۷- ناوی که - گیاهه که (پ)
- ۸- دوو پیت له (بیر) - نیوهی (سانا)
- ۹- نایین - پیت کی ینگیلیزه (پ) - به شیک کی له شی مرؤفه
- ۱۰- جوره ئوتۆمبیل که (پ) - عه یب - دوو پیت له (شیو)
- ۱۱- نیوهی (رافه) - دروازه ی راپهرین - نیل (ت)
- ۱۲- خۆشم نهوی به ئینگلیزی - نیوهی (یارا)
- ۱۳- دوو پیت له (جوان) - زهره - ئیمه به بادینی (پ)
- ۱۴- نامارز که (پ) - دوو پیت له (باو) - یانه یه کی ئه لمانیه

ناسویی

- ۱- نووسهر و شاعیر و ره خته گره
- ۲- رادیویه کی عه ره بیه (پ) - ئه لیو میکی شه هین تاله بانیه
- ۳- ده باب به ئینگلیزی - خۆم (پ) - رهنگیکه
- ۴- کورته کراوهی (دلشاد) (پ) و دوو یه که یه کی فیزیاییه
- ۵- بان (پ) شاریکی سویره (پ)
- ۶- خیرا (پ) - زهورات (ت)
- ۷- گیانداری که - نه کته نریکی تورکی بووه
- ۸- نیوهی (میوه) ناوی که
- ۹- جیناو - چاره وکان به عه ره بی
- ۱۰- حیات (پ) - یاره (ت)
- ۱۱- ناحیه یه که (پ) پچه وانه ی به تال - پچه وانه ی زور (پ)
- ۱۲- چاوپیکه و تن - خاک (پ)
- ۱۳- ولاتیکی ئه مهریکای لاتینه (پ) یاریزانیکی یانه ی رو مایه
- ۱۴- بز (پ) خواردنه ویه کی گازه

بویه زاخاوی میسک

بویه زانیی ناستی زیره کیت، هه ولیده نه نجامی ئه م شیوه شیکاره بدۆزیته وه..

ئه م چوارگوشانه به پیت پر بکه ره وه که له کۆتایی ناوی کهت بویه دره ده چیت بتوانه له ماوهی (۵) خوله کدا ناوه که بدۆزیته وه، ئه مه ش وه ک سوود وهر گرتن له م ناسانکاریانه ی خواره وه:

ناسانکاری

- پیتی خانه کانی (۵+۴) کۆ بکه یته وه به مانای (پیشه وانه ی توند)
- پیتی (۱+۲+۳) کۆ بکه یته وه به مانای (خودا به زمانی عه ره بی)
- پیتی (۷+۶+۳) کۆ بکه یته وه به مانای (شتی که خواردنی پیوه سوور ده کرتته وه)
- پیتی (۴+۲+۳) کۆ بکه یته وه به مانای (رهنگیک به مانای ناخۆشی و خه م)!

ناماده کردنی: شاتان مسته فا

* وه لایمی ژماره ی پیشوو ووهی (رو نالدۆ) بو